

VLOT-verkiezing Woonboot van het Jaar 2025

Juryrapport

woonbootvanhetjaar.nl | vlotwaterwonen.nl

Waterwoningen doen tegenwoordig niet meer onder voor vrijstaande villa's op de wal. Daarom organiseert het waterwoonplatform VLOT sinds 2014 de Woonboot van het Jaar-verkiezing. De verkiezing laat zien waar wij Nederlanders zo goed in zijn: bouwen op het water.

Doelen

De verkiezing heeft meerdere doelen. In het algemeen willen we wonen op het water nóg mooier, fijner en beter maken. Meer specifiek streven we naar een betere regelgeving voor waterwonen. En meer erkenning voor deze bijzondere levensstijl. Want hoewel veel mensen wonen op het water nog steeds zien als excentriek en eigenzinnig, is het tegenwoordig een heel bewust gekozen manier van wonen.

Dit jaar hebben 9 bootbewoners die in 2025 hun drijvende huis bouwden of vérbouwden, hun waterwoning ingezonden voor de VLOT-verkiezing Woonboot van het Jaar 2025. De inzendingen lieten opnieuw zien hoe duurzaam en vernieuwend woonboten zijn en hoe experimenteren door de aderen van bootbewoners stroomt.

De vier genomineerden

De jury stapte de afgelopen periode bij 5 geselecteerde woonboten aan boord om de criteria voor de verkiezing ter plekke te kunnen beoordelen.

Dit zijn de vier criteria:

1. Kwaliteit van het ontwerp (plattegrond, inpassing in de omgeving, materiaalkeuze)
2. Techniek (duurzaamheid, installaties, technisch vernuft)
3. Uitvoering (vakmanschap, materiaalgebruik)
4. Waterbeleving (waterwoonkwaliteit, de mate van het zwitserlevengevoel)

Op basis van de beoordelingen zijn drie drijvende woningen genomineerd als mogelijke winnaar van de verkiezing Woonboot van het Jaar 2025:

Woonschip Waterman, Amsterdam

Woonark Caatje 5, Amsterdam

Woonschip Bolsward II, Amsterdam

Woonschip Waterman – een nieuwbouwschip in een jas van oude glorie

Bouwjaar : 2025
Architect : Egbert Duijn
Bouwer : Talsma
Referentieschip : Tramschip Jan Nieveen

Tussen alle historische schepen ziet alleen een kenner dat de Waterman een volledig nieuwgebouwd schip is. Jan Zweers en Ingrid Looijmans hadden hun huis in eerste instantie al ingeruild voor een ligplaats aan de Levantkade, maar pluisden het bestemmingsplan uit en ontdekten hun kans: nieuwbouw met alle voordelen van dien aan de Borneokade.

Bij nieuwbouw ben je vrij in de keuze van een referentieschip. In een tramschip kwamen voor Ingrid en Jan veel wensen samen: een salon met uitzicht over het water, en rechte wanden voor hun kunstcollectie. Dat de hele keuken roze is, zie je pas na een tijdje, zo mooi past ie in het geheel. De monumentale trap in het hart van het schip springt direct in het oog. Het stuurhuis daarboven werd een vide, zodat binnen de toegestane afmetingen twee verdiepingen met royale stahoogte mogelijk werden. Sta je onderaan de trap, dan ervaar je een bijzonder lijnenspel en zie je de volle hoogte van het schip – een handtekening die als een rode draad door architect Duijns vijftig opgeleverde schepen loopt.

Op haast elke meter van de 235 m² aan boord ervaar je ruimte en licht. De ramen zijn bewust gepositioneerd voor goed zicht naar buiten, zonder dat de scheepse vormgeving eronder lijdt. Vanuit het ligbad kijk je omhoog naar de sterrenhemel. In de slaapkamer geven grote ramen zicht op het voordek met daarop een moestuin – wakker worden met groeiende kruidenbultjes op de achtergrond. ‘Buiten wonen in de stad,’ noemt Ingrid dat.

De Waterman is volledig naar de wensen van de eigenaren ontworpen, en ademt op elke vierkante meter schoonheid en volop leefplezier.

Woonark Caatje 5 – een ultra-lichtgewicht ark die Amsterdam drijvend houdt

Bouwjaar : 2025
Architect : Bob Ronday
Bouwer : Domera
Interieur (en fotografie) : Tanja Minnée

De Caatje 5 is een typische Amsterdamse grachtenark: de toegestane hoogte is beperkt, dus woon je niet óp maar ín de bak. Maar wie de Caatje 5 binnenstapt, staat gelijkvloers met het water onder een koepel van licht, met vrij zicht over de hele hoek

en lengte. Het door de hoge vloer lage plafond maakt de zithoek geborgen en knus. Stap omlaag en diezelfde vloer op waterniveau wordt ineens een zitbank, ook langs de lange raampartij. Schuiven Caroline Muskens en Carla Snepvangers het trapje opzij, dan ontvouwt de gang zich als ruime keuken, of woon-, eet- of werkkamer – verwarmd en gekoeld door een warmtepomp met warmteterugwin-installatie, goed voor energielabel A++.

Iedere centimeter is benut en functioneel gemaakt, meubels zijn haast overbodig. Zware spullen zouden niet eens kunnen. Dat hier überhaupt een nieuwe ark ligt, is te danken aan het vernuft van architect Bob Ronday. De ark ligt namelijk in een hoogwaterbemaalingsgebied, wat betekent dat bij een eventuele overstroming het water via deze gracht Amsterdam uit moet kunnen stromen. De regelgeving is duidelijk: de nieuwe ark mag niet meer kubieke meters water verdringen dan de oude woonark deed. Met de huidige minimale dikte van een betonbak en wanden, zou zelfs de oude 40 m² niet meer mogelijk zijn. Toch lukte het de woonoppervlakte haast te verdubbelen zonder extra waterverplaatsing. Er is gekozen voor een aluminiumbak, die een meter boven het water uit kraagt. Alleen bouwer Domera durfde het aan deze ultra-lichtgewicht ark te bouwen en heeft de bak van aluminium zelf gelast.

In het interieur is goed ingespeeld op het nadelige effect van het noodzakelijke ontwerp. De ‘zwevende vleugels’ rondom zijn binnen ingenieus verwerkt in de keukenkast en de vensterbank. De vormgevingsbeperkingen zijn daarmee niet zichtbaar en hebben juist geleid tot een speels en ruimtelijk ontwerp dat logisch lijkt. Dat is vakmanschap: de twee leidende ontwerpprincipes – onderhoudsvrij en ultralicht qua gewicht – vloeien prachtig samen in deze prettige en in meer dan één opzicht lichte ark.

Woonschip Bolsward II – een gracieuze luxe jacht op een oude scheepsbasis

Bouwjaar : 1929, verbouwd 2022-2025
Architect : Egbert Duijn
Bouwer : Talsma
Referentieschip : Tramschip Bolsward

Voor de metamorfose van dit van origine varende schip namen Timo Ottevanger en Erwin Rooymans de vrijheid te kiezen voor een referentieschip dat beter bij hun woonwensen past: de GerYvo uit 1929 werd omgebouwd tot replica van het stoomschip Bolsward, dat in 1901 als tramschip de Holland-Frieslandlijn tussen Lemmer en Amsterdam bevoer. Denk niet dat ze een zak geld neerlegden en pas terugkwamen toen de verbouw klaar was; ieder detail werd bediscussieerd en ze doorkruisten heel Nederland op zoek naar dat ene perfecte deklicht en die ene perfecte greep.

De historische uitstraling van het schip is volledig in ere hersteld, met als kers op de taart een stukje extra grandeur. Het fijne maatwerkhout in de Bolsward II vormt een harmonieus geheel met snufjes hedendaagse techniek. Eén druk op de knop en de mahonie shutters van de longroom schuiven geruisloos en tegelijk weg.

Op het achterdek – met windroos in het teakdek en uitzicht op de sterrenhemel – temmen verrijdbare screens de wind voor extra comfort. Een heerlijk plek om te cocoonen, en dat geldt eigenlijk voor het hele schip. Zelfs de kat leeft als prins aan boord; het kattenluik gaat helemaal op in het geheel. En dan hebben we nog niet eens de sauna, stoomkamer en jacuzzi genoemd. Een QR-code op de boeg van het schip laat iedere voorbijganger de geschiedenis van het stoomschip zien: een leuk en leerzaam cadeautje voor de kade.

Voor architect Egbert Duijn was het heerlijk om te mogen werken voor klanten met zoveel ambitie en zo'n uitgesproken smaak. Het resultaat: een exquise maatpak dat de heren als gegoten zit. Een schip waar je u tegen zegt.

En de winnaar is....

Dit jaar scoorden meerdere inzendingen hoog op kwaliteit van het ontwerp, techniek, vakmanschap en waterbeleving. Het was een zij-aan-zij race. De vakjury kende de meeste punten toe aan woonark Caatje 5. Deze fraaie woonark ontving extra lof voor het bijzondere ontwerp dat inspeelt op de beperkingen in het hoogwaterbemaalingsgebied van Amsterdam. De winnaar lost hiermee een vervangingsprobleem op waarmee alleen al in Amsterdam 250 woonboten worden geconfronteerd. Een zwevend-lichtgewicht aluminium casco als reddingsboei voor de waterwoonwereld. De jury heeft woonark Caatje 5 daarom uitgeroepen tot Woonboot van het Jaar 2025!